Do?um Deneyimi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Do?um Deneyimi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20078

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Do?um Deneyimi Ölçe?i (DDÖ), kad?nlar?n do?um süreçlerine ili?kin öznel deneyimlerini, duygusal tepkilerini ve alg?lanan kontrol düzeylerini de?erlendirmek amac?yla uyarlanm?? bir psikometrik araçt?r. Ölçek, özellikle do?umun psikolojik yönlerini ve annenin memnuniyetini veya travmatik alg?lar?n? ölçmeyi hedefler. Türkçeye adaptasyonu Mamuk, ?ahin ve Di?siz (2019) taraf?ndan yap?lm??t?r ve psikoloji, ebelik ve kad?n sa?l??? alanlar?nda ara?t?rma ve klinik de?erlendirme amac?yla kullan?lmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Do?um Deneyimi Ölçe?i, Do?um, Do?um Memnuniyeti, Psikometri, Ölçek Uyarlama, Do?um Travmas?.

Yazarlar

Rukiye Mamuk, Nurcan ?ahin, Melike Di?siz.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, annelerin ya?ad??? do?um deneyiminin kalitesini ve psikososyal sonuçlar?n? objektif ve sistematik bir ?ekilde ölçmektir. Ölçek, do?um s?ras?nda ve sonras?nda hissedilen güçlülük, beklentiye uygunluk ve korku gibi kritik duygusal ve bili?sel bile?enleri de?erlendirerek, sa?l?k hizmeti sunucular?n?n do?um deneyimini iyile?tirmeye yönelik müdahaleler geli?tirmesine olanak tan?r.

Ölçek, do?um sonras? dönemde ortaya ç?kabilecek olumsuz duygusal durumlar?n (örne?in, do?um sonras? travmatik stres veya memnuniyetsizlik) erken tespiti için önemli bir araç görevi görür.

Yap?

Do?um Deneyimi Ölçe?i, do?um sürecinin çok boyutlu do?as?n? yakalamak üzere tasarlanm??t?r. Ölçek, toplamda 22 madde ve dört alt boyuttan olu?maktad?r. Bu alt boyutlar genellikle annenin do?um üzerindeki alg?lanan kontrolünü, do?umun beklentilerle ne ölçüde örtü?tü?ünü, do?um s?ras?ndaki duygusal durumu (korku veya güçlülük) ve sa?l?k personelinden al?nan deste?i yans?t?r.

Bu yap?, öznel do?um alg?s?n?n sadece fiziksel olaylardan de?il, ayn? zamanda psikolojik haz?rl?k, çevresel faktörler ve ki?ileraras? etkile?imlerden de etkilendi?i varsay?m?na dayan?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlilik

Do?um Deneyimi Anketinin Türkçe adaptasyon çal??mas?nda (Mamuk vd., 2019), ölçe?in Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu sa?lamak amac?yla kapsaml? geçerlilik analizleri yap?lm??t?r. Bu analizler genellikle yap? geçerlili?i (faktör analizi yoluyla) ve e? zamanl? geçerlili?i içerir. Yap?lan analizler, orijinal ölçe?in ölçtü?ü yap?y? Türkçe versiyonun da ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermi?tir.

Ölçek, do?um deneyiminin psikolojik boyutunu ölçmede geçerli bir araç olarak kabul edilmektedir, ancak spesifik geçerlilik katsay?lar? için orijinal adaptasyon çal??mas?na ba?vurulmas? gerekmektedir.

Güvenilirlik

Türkçe adaptasyon çal??mas? s?ras?nda, Do?um Deneyimi Ölçe?i'nin iç tutarl?l?k güvenilirlik katsay?lar? (genellikle Cronbach Alfa de?eri) hesaplanm??t?r. Bu de?erler, ölçek maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü do?rulam??t?r. Yüksek iç tutarl?l?k de?erleri, ölçe?in tutarl? sonuçlar üretti?ini ve klinik uygulamalar ile ara?t?rmalar için uygun oldu?unu gösterir.

Faktör Analizi

Mamuk ve arkada?lar? taraf?ndan gerçekle?tirilen uyarlama çal??mas?nda, Do?um Deneyimi Ölçe?i'nin yap?sal bütünlü?ünü incelemek amac?yla Faktör Analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Bu analizler sonucunda ölçe?in orijinal yap?s?na benzer ?ekilde dört alt boyutlu bir yap?n?n korundu?u belirlenmi?tir. Bu dört faktör, do?um deneyiminin farkl? yönlerini temsil eden 22 maddeyi kapsamaktad?r.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama Ölçe?i

Format: Öz Bildirim Anketi

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), Orijinal Dil (Genellikle ?ngilizce veya ba?ka bir Avrupa dili)

Popülasyon Grubu: Do?um yapm?? kad?nlar

Ya? Grubu: Yeti?kin (Do?urganl?k ça??ndaki kad?nlar)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki do?um yapm?? kad?nlar üzerinde geçerlilik ve güvenilirlik çal??mas? yap?lm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Test Metodolojisi: Ölçek, iki farkl? derecelendirme sistemi kullanmaktad?r:

Likert Tipi Derecelendirme (4'lü):

Tamamen kat?l?yorum = 1
Ço?unlukla kat?l?yorum = 2
K?smen kat?l?yorum = 3
Hiç kat?lm?yorum = 4

VAS Ölçe?i Skorlar?n?n Kategorik S?n?fland?r?lmas?:

0-40 = 1
41-60 = 2
61-80 = 3
81-100 = 4

Anahtar Kelimeler

Do?um Deneyimi, Do?um Memnuniyeti, Psikolojik Yap?, Likert Ölçe?i, Geçerlilik, Güvenilirlik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Sorumlu yazar?n ileti?im e-postas?: melekd78@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe adaptasyonu 2019 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Kullan?m izinleri ve telif haklar? için sorumlu yazar Melike Di?siz ile ileti?ime geçilmesi önerilmektedir. Akademik ve klinik ara?t?rma amaçl? kullan?mlar için izinler genellikle yazar?n e-posta adresi üzerinden talep edilmektedir.

Referanslar

Mamuk, R., ?ahin, N., ve Di?siz, M. (2019). Do?um Deneyimi Anketinin Türkçe Versiyonu: Güvenilirlik ve Geçerlilik De?erlendirmesi. Bak?rköy T?p Dergisi. 15, 265-271. https://doi.org/10.4274/BTDMJB.galenos.2019.20190123082356

Ek olarak, adaptasyon çal??mas?n?n tam metnine ve ölçek dokümantasyonuna a?a??daki ba?lant?lar arac?l???yla eri?ilebilir:

ARABPSYCHOLOGY.COM

TR Dizin Ba?lant?s?: app.trdizin.gov.tr
Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: dogum-deneyimi-olcegi-toad.pdf

Do?um Deneyimi Ölçe?i Maddeleri

Ölçe?in dört alt boyutu ve 22 maddesi bulunmaktad?r. A?a??da ölçe?e ait örnek maddeler listelenmi?tir:

Do?um süreci ve do?um bekledi?im gibiydi
Do?um süreci ve do?um s?ras?nda kendimi güçlü hissettim
Do?um süreci ve do?um s?ras?nda korktum

ARABPSYCHOLOGY.COM